

Коинотнинг кенгайиб бориши

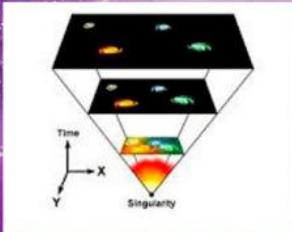
МҮЖИЗА

КОИНОТНИНГ КЕНГАЙИБ БОРИШИ

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

Ва осмонни куч құдрат ила бино қылдик.
Албатта, Биз уни Кенгайтирувчимиз.

Заарийаат сураси, 47-оят



Arabic calligraphy: وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

Arabic text: وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

Russian text: Ва осмонни куч құдрат ила бино қылдик.
Албатта, Биз уни Кенгайтирувчимиз.

Заарийаат сураси, 47-оят

Арабча муциуун сүзи «бирон нарсаны кенгайтириш» деб таржима қилиниши мүмкін, яғни, бу коинотнинг кенгайиб боришига далолат қиласы.

Атоқлы астрофизиклардан бири бўлмиш Стефан Ҳовкинг ўзининг «Вақтнинг Қисқача Тарихи» китобида айтади: «Коинот кенгайиб боришининг кашф этилиши XX асрнинг буюк интеллектуал инқилобларидан бири бўлди. Куръон эса, инсоният телескоп ясашни ўрганнамасидан илгари, коинотнинг кенгайиб боришини айтиб қўйибди.»

Мағомири Ҳилол

@islomuz_kanal

09:43 / 11.08.2017 4369

1925 йилда америкалик астроном Эдвин Ҳабл кузатув ишлари давомида шунга гувоҳ бўлди, барча галактикалар бир-бирларидан тобора узоқлашиб бормоқда, яғни коинот кенгаймоқда. Бугунга келиб эса, коинотнинг кенгайиши илмий исботланган фактга айланди. Қуръон эса бу ҳолатни қуидагича ифодалаган:

Ва осмонни куч-құдрат ила бино қылдик. Албатта, Биз уни Кенгайтирувчимиз.

(Заарийаат сураси, 47-оят)

Арабча муциуун сүзи «бирон нарсаны кенгайтириш» деб таржима қилиниши мүмкін, яғни, бу коинотнинг кенгайиб боришига далолат қиласы.

Атоқли астрофизиклардан бири бўлмиш Стефен Ҳовкинг ўзининг «Вақтнинг Қисқача Тарихи» китобида айтади, «Коинот кенгайиб боришининг кашф этилиши XX асрнинг буюк интеллектуал инқилобаридан бири бўлди.» Қуръон эса, инсоният телескоп ясашни ўрганмасидан илгари, коинотнинг кенгайиб боришини айтиб қўйибди.

Кимдир айтиши мумкин, Қуръонда астрономиага оид фактларнинг келишининг ажабланарли жойи йўқ, чунки Араблар астрономия соҳасида илғор эдилар. Уларнинг Арабларни астрономия борасида етакчи бўлганларини эътироф этишларига қаршилигимиз йўқ, лекин, Қуръон Арабларнинг фалакиёт илмида етакчи бўлиб олишларидан бир неча аср илгари нозил бўлганини улар эсдан чиқарган кўринишади. Унинг устига, юқорида эслатиб ўтилган, оламнинг яратилиши борасидаги Улкан Портлаш ҳодисаси ва бошқа бир қатор илмий фактлар, Арабларга, илмда юксак чўққиларга чиққан пайтларида ҳам, маълум бўлмаган. Шундай экан, Қуръонда келган илмий фактлар Арабларнинг астрономия соҳасидаги эришган ютуқлари сабабидан эмасдир. Аксинча, уларнинг астрономия, яъни фалакиёт соҳасида шундай етакчи бўлганликлари, астрономия Қуръонда ўз ўрнига эга бўлганидандир.

Ушбу оят тафсири бўйича устозимиз Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф хазратларининг "Тафсири Ҳилол" китобиларида маълумотлар:

«Ва осмонни куч-қудрат ила бино қилдик».

Аллоҳ таоло осмонни бино қилганини айтиб бўлгандан сўнг Ўзининг «Кенгайтирувчи» эканини таъкидламоқда.

«Албатта, Биз уни Кенгайтирувчимиз».

Шу маънони таҳлил қилиб кўрайлик. Илмий жиҳатдан ёндошганда ҳам осмоннинг кенглиги қаергача етиб боришини ҳали ҳеч ким билгани йўқ. Фақат осмонда миллиардлаб юлдузлар тўплами бор эканини тахмин қилмоқдалар ва ҳар бир тўплам ўзида миллионлаб юлдузларни жамлашини айтмоқдалар. Шунинг ўзидан Аллоҳ таолонинг қандай Кенгайтирувчи эканини билиб олиш қийин эмас.

«Кенгайтирувчи»нинг иккинчи маъноси илмий кашфиётлардан сўнг маълум бўлди. Фалакиёт илми мутахассислари кейинги пайтда биз яшаётган сайёralар мажмуаси, яъни галактикамизнинг кенгайиб

бораётганини аникладилар. Демак, Аллоҳ таоло Ўзи кенг қилиб яратган осмонни яна ҳам кенгайтираётган экан.